

BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL ve BEŞERİ BİLİMLER
BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

MADDE 1: Bu Yönergenin amacı, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler alanlarında yapılan bilimsel araştırma, çalışma, yayın ve etkinliklerde uyulması gereken etik ilke ve kurallar ile Boğaziçi Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu’nun oluşumu, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

MADDE 2: Bu yönerge, Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu’nun oluşumu, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esaslarına ilişkin kuralları kapsar.

MADDE 3: Bu yönerge 2547 sayılı kanunun 24, 42 ve 65 inci maddeleri ve Yükseköğretim Kurulu, “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi”ne dayanılarak hazırlanmıştır.

MADDE 4: Bu yönergede:

- a) **Üniversite:** Boğaziçi Üniversitesini
- b) **Rektör:** Boğaziçi Üniversitesi Rektörü’nü,
- c) **Senato:** Boğaziçi Üniversitesi Senatosu’nu,
- d) **Akademik Birim:** Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal ve Beşerî Bilimler alanında eğitim veren Fakülte, Yüksek Okul ve Enstitüleri,
- e) **Etik Kurul:** Boğaziçi Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu’nu
- f) **Başkan:** Boğaziçi Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu başkanını,
- g) **Üye:** Boğaziçi Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu üyelerinden her birini

İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Etik Kurulun Oluşturulması ve yapısı

MADDE 5: Etik Kurul, Üniversitenin ilgili akademik birimlerinde görev yapan ve haklarında etik ihlalinde bulunduklarına dair kesinleşmiş bir adlî veya idarî karar bulunmayan profesör unvanına sahip öğretim üyeleri arasından Senato tarafından seçilen yedi üyeden oluşur.

Seçilen yeler Rektör tarafından görevlendirilir ve görevlendirme üyelere resmi yazı ile bildirilir.

MADDE 6:

- a) Görevlendirilen yedi ye, aralarından bir kişiye Etik Kurul Başkanı olarak seçer.
- b) yelerin görev süreleri üç yıldır.
- c) Görev süresi biten bir ye aynı usulle yeniden seçilebilir.
- d) İzinsiz ve özürsüz olarak st üste üç toplantıya katılmayan veya en az altı ay süreyle izinli/görevli olan üyenin yeliği kendiliğinden sona erer.
- e) yeler bir ay önceden yazılı olarak bildirmek koşuluyla istifa edebilirler. Geçerli mazeret bulunması halinde süre koşulu aranmaz.
- f) Herhangi bir nedenle boşalan üyelik için aynı usulle yeni ye seçilir.
- g) Boşalan yelik 5. madde hükümleri uyarınca bir ay içerisinde doldurulur.
- h) Etik kurallarına aykırı eylemi tespit edilen Etik Kurulu yesinin görevi, Rektörün bu konudaki kararının kendisine tebliği ile sona erer.
- i) Etik Kurul sekreteryası, Akademik İşlerden Sorumlu Rektör Yardımcısı sekreteryası; gerekli resmi yazışmalar ise Boğaziçi Üniversitesi Hukuk Müşavirliği tarafından yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Etik Kurulun Görev ve Yetkileri

MADDE 7: Etik Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Başvuru zerine, ğretim elemanları veya lisansüstü öğrencileri hakkındaki etik ihlal iddialarını incelemek, inceleme kapsamında Rektörlük aracılığıyla gerektiğinde bilirkişi veya uzman görüşü almak, ilgili kişi ve kurumlarla yazışmalar yapmak, bilgi istemek ve inceleme kapsamında gerekli diğer işlemleri yapmak,
- b) Etik ihlal iddialarının incelenmesi sonucunda alınan kararları Rektöre sunmak,
- c) Akademik, araştırma ve yayın etiği konularında muhtemel etik dış eylemleri ortadan kaldırmak için, ilgili birim ya da kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yaparak eğitici faaliyetler düzenlenmesini sağlamak üzere Rektöre önerilerde bulunmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Etik Kurulun alışma Usul ve Esasları

MADDE 8:

- a) Etik Kurul, Başkanın ağrısı üzerine ye sayısının salt çoğunluğunun katılımı ile toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. Başkanın katılamadığı durumlarda Başkan yardımcısı Kurul'a başkanlık eder.
- b) Toplantı gündeminin yapılması, üyelere duyurulması başkan tarafından sağlanır.

- c) Gerektiğinde alanında uzman bilirkişilerden görüş de alınabilir.
- d) Aşağıdaki kişiler bu düzenleme kapsamında yapılan incelemelerde bilirkişi ve uzman olarak görevlendirilemez:
 - i. İlgilinin lisansüstü tez danışmanları ve doçentlik jürilerinde görev almış öğretim üyeleri,
 - ii. İlgilinin kendi üniversitesinde görev yapan öğretim üyeleri,
 - iii. İlgilinin eşi ve üçüncü dereceye kadar (üçüncü derece dâhil) kan veya sıhrî hısımları,
 - iv. İlgili ile aralarında husumet bulunan kişiler.
- e) İlgilinin çalıştığı bilim alanında öğretim üyesi bulunmaması halinde, en yakın bilim alanında çalışan öğretim üyeleri arasından bilirkişi görevlendirilebilir. Ayrıca etik ihlal iddiasının hukuki anlam ve kapsamına ilişkin olarak bir hukukçu bilirkişi de görevlendirilebilir. Birden fazla bilirkişi atanması halinde her bilirkişi ayrı rapor tanzim eder.
- f) Bilirkişi, dosya kendisine ulaştığı andan itibaren en geç bir ay içerisinde konuya ilişkin raporunu daha önceden kendisine iletilen örneğe uygun olarak hazırlayıp gönderirler. Bu süre bir defaya mahsus olmak üzere en çok bir ay uzatılabilir.
- g) Bilimsel araştırma ve yayın etiği kurulu üyeleri kendileriyle, kendilerinin daha önce birlikte çalışma yaptıkları kişilerle ve etik ihlalde bulunduğunu iddia ettikleri kişilerle ilgili etik ihlali iddialarının görüşüldüğü toplantılara katılamazlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Etik Kurula Başvuru, İnceleme ve Karar

MADDE 9:

- a) Etik ihlal iddialarına ilişkin başvurular yazılı olarak Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğüne yapılır. Başvuru dilekçesinde, bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırılık iddiası, bilgi ve belgeleriyle somut, açık ve ayrıntılı olarak belirtilir. Söz konusu iddialar ile ilgili tüm bilgi ve belgeler Rektörlük tarafından Etik Kurul Başkanına iletilir.
- b) İsim ve imza bulunmayan başvuru dilekçeleri işleme konulmaz
- c) Etik Kurul, gönderilen her başvuru dilekçesi için tarih ve numara vererek ayrı dosya açar.
- d) Daha önce Kurul'ca incelenen ve esası hakkında bir karar verilen yayınlara ilişkin aynı iddialarla yapılan başvurularda yeniden bir inceleme yapılmaz. Bu halde yayınların ve yayınlara ilişkin iddiaların tamamen aynı olduğunun Kurulca tespit edilmesi şarttır.
- e) Etik Kurula gönderilen ve etik ihlal iddiası içeren şikâyet ve ihbar dilekçelerinde, kişilerin doçentlik başvuru sürecinin devam ettiğinin de belirtilmesi halinde hakkında etik ihlal iddiası bulunan kişinin devam eden bir doçentlik başvurusunun bulunup bulunmadığı hususu Üniversite tarafından derhal Üniversitelerarası Kurul Başkanlığından sorulur. Üniversitelerarası Kurul Başkanlığınca devam eden doçentlik başvurusunun bulunduğu bildirilmesi halinde iddialar ile ilgili tüm bilgi ve belgeler Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına gönderilir.
- f) Etik ihlali iddiası sebebiyle hakkında inceleme başlatılan kişilerden iddialara ilişkin olarak gerekli bilgi ve belgelerle birlikte yazılı savunmaları istenir.

- g) İlgili kişiler, savunma talep yazısında belirtilmiş olması koşuluyla, savunma talep yazısının kendilerine ulaştığı tarihten itibaren on beş gün içerisinde savunmalarını vermedikleri takdirde, savunma yapma haklarından vazgeçmiş sayılırlar. Bu durumda Kurul, diğer bilgi ve kanıtlara dayalı olarak karar verebilir.
- h) Alınacak kararlar, Etik Kurulda tartışmaya açıldıktan sonra oylanır ve Kurul Üyelerince imzalanır. Karara muhalif kalan üye karşı oy gerekçesini yazmak zorundadır.
- i) Bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarınca alınan nihai kararlar inceleme raporu niteliğinde olup, bu kararlar onaylanmak ya da başka bir karar alınmak üzere Rektöre sunulur.
- j) Kurul Üyeleri, uzman ve bilirkişiler yaptıkları incelemeyle ilgili edindikleri bilgi ve belgeleri açıklayamazlar.
- k) Etik Kurulun inceleme sürecinde diğer kurum ve kuruluşlarla her türlü yazışma Rektörlük aracılığıyla yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 10:

- a) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı eylemlerde bulunduğu tespit edilen kişiler hakkında ilgili mevzuat uyarınca gerekli disiplin işlemleri ile diğer idari, hukuki ve cezai işlemler Üniversite tarafından yapılır.
- b) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine aykırı bir eylemin tespit edilmesi halinde Üniversite tarafından ilgili yayının ortak yazarlarının görev yaptıkları kamu kurumuna da bilgi verilir.
- c) Etik ihlal kararları en geç bir ay içerisinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir.

MADDE 11: Etik Kurulun kararları, genel düzenlemeler dışında gizlidir, Etik Kurulun tespitleri hakkında bu Yönergede belirtilen kişi ve kuruluşlar ile başvuru sahibinden başkasına bilgi verilmez.

MADDE 12: Bu Yönerge Boğaziçi Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 13: Bu Yönerge hükümlerini Boğaziçi Üniversitesi Rektörü yürütür